

میدان هفت‌تیر وجود ندارد و تنها شلوغی این میدان ملاک بود، افزود: در میدان‌های مختلفی مانند امام حسین (ع) هم برنامه‌های مفصلی وجود دارد و جاداشت برنامه‌ای هم در میدان هفت تیریکی از میدان‌های بزرگ مرکز شهر، بایرپایی خیمه وجود داشته‌باشد، صیادی درباره نحوه استقبال مردم از این خیمه عاشورایی توضیح داد: استقبال مردم خیلی خوب بوده و مردم هم هنرمندان را حین کار تحسین می‌کنند و خود مردم که خیمه بزرگ امام حسین (ع) را در میدان می‌بینند، یاد و خاطرات کودکی در آنها زنده می‌شود و حس خوبی را به آنها منتقل می‌کند.

از آلمان نوری بین الحرمین تا رویداد «نشان عاشقی»

وی درباره دیگر اقدامات سازمان زیباسازی برای روزهای محرم در سطح شهر گفت: ما رویداد نمایشگاه نقاشیخط به نام «نشان عاشقی» داریم که در آن ۴۰۰ تیغه علامت در سطح شهر به کمک هنرمندان کالیگرافی و در سطح شهر در میدان‌های مختلف جانمایی شد و ۱۶۰ هنرمند برای این رویداد کار کردند. او ادامه داد: ما علاوه بر انتشار و پخش تصاویر حرم امام حسین (ع) و روز عاشورا در سطح شهر، کتیبه‌ها و کتل‌ها را نصب و نگارخانه پوستره‌های عاشورایی را هم برپا کرده‌ایم. یک سری بنرهای تعاملی وجود دارد که خود شهروندان آن را با امضا و نوشته‌های شان از قبیل لبیک یا حسین، لبیک یا عباس و لبیک یا زینب (س) تکمیل کردند و در سطح شهر منتشر شده‌است. همچنین پرچم‌ها، نماپرچم‌ها و ابرپرچم‌ها نیز در سطح شهر نصب شده‌است. او درباره نشانه‌های نوری نصب شده در دریاچه شهدای خلیج فارس هم توضیح داد: نشانه‌های نوری در زمینه عاشورا در دریاچه شهدای خلیج فارس (چیتگر) طراحی و نصب شده‌است. این کار با هدف هویت بخشی به سیمای شهری و قضا آرای مناسب با ایام محرم با مشارکت شرکت نوسازی و عمران چیتگر انجام شده که در آن آلمان نوری بین‌الحرمین در زمینی به مساحت ۲۰۰۰ متر مربع در جوار مقبره‌الشهدای دریاچه بنا شده‌است.

برش

آلمان نوری بین الحرمین

بزرگ‌ترین آلمان نوری عاشورایی و ۳۱ آلمان نوری شهدایی در آستانه فرارسیدن ایام شهادت سرور و سالار شهیدان حضرت اباعبدالله (الحسین ع) در فضای شهری پایتخت رونمایی شد. آلمان نوری بین‌الحرمین برای اولین بار و به خلاقیت اداره نور و میلمان شهری سازمان زیباسازی ساخته و در مجاورت آرامگاه شهدای گناباد دریاچه چیتگر جانمایی شده‌است. آلمان نوری بین‌الحرمین با الهام از تناسبات مکان اصلی در کربلای معلی با عرض ۱۰ متر و ۳۱ متر مربع طول با ارتفاع ۷ متر با استفاده بیش از پنج تن آهن و ۴۵۰۰ متر مربع ریسنه نوری ساخته شده‌است. همچنین ۳۱ آلمان شهدایی نوری منقوش به عبارت «السلام علیک یا ابا عبدالله...الحسین» و «یا حسین شهید» به ارتفاع ۳ متر از جنس فلز و شیشه آلمان در میدان هفت‌تیر، میدانگاه سعدی و کنار دریاچه چیتگر، میدان امام خمینی (ره) و میدان بهارستان جانمایی شده‌است.

هنرمندان زیر خیمه گاه عاشورایی

میعادگاهی برای عاشقان حسینی

نسرین بختیاری
آکرده فرهنگ و هنر

خیمه هنرهای عاشورایی این روزها در مرکز شهر تهران، فرصتی فراهم کرده تا جامعه هنری کشور عرض ارادت خود به سالار شهیدان را با مردم شیعی کشور و دوستدار اهل بیت (ع) به اشتراک بگذارد. این خیمه با ۸۰۰ متر مربع مساحت و ارتفاع ۱۸ متر به منظور هرچه باشکوه‌تر برگزار شدن مراسم عزاداری تاسوعا و عاشورای حسینی، برپا شده تا تعزیه‌خوانان، هنرمندان تجسمی با خلق آثار عاشورایی و نوحه‌خوانان با مرثیه‌های حسینی به همراه کاتبان سوگ در پلازی میدان هفتم تیر، شورا قربینی هنر متعهد را به تماشا بگذارند.

از ذوالجناح تا مرغ حق

البته برپایی خیمه عاشورایی، تنها اثر هنری این خیمه‌گاه نیست، دواتر حجمی، به تماشا گذاشته شده در این مکان دل‌هره‌گذاری را برای چند ثانیه ایستادن و دل‌به‌دریای گرم شهدای عاشورا دادن مجاب می‌کند. اثر حجمی اسب ذوالجناح، به هنرمندی حسین ملاعلی‌الهی که از جنس فایبرگلاس و شیشه مفرنس در ابعاد ۲۵۰ سانتی‌متر در درب خیمه‌گاه کار شده، راوی مظلومیت امامی است که بینندگان را به درون خیمه دعوت می‌کند. تابلوی نقاشی قهوه‌خانه‌ای با موضوع عاشورا به هنرمندی سعید مصیبی نیز روایتگر سنت هنری ایران برای توسل به اهل بیت است و مرغ تیغه علامت در ابعادی بزرگ با نام «حرم شده دل ما» به هنرمندی هیمین نسیمی؛ تجلی از حق‌یابوری مردم ایران و ولایت‌مداری است که در این اثر حجمی در ابعاد بزرگ خودنمایی می‌کند. در کنار این آثار، جانمایی تیغه علامت‌های کالیگرافی شده در کنار کتل‌های

عاشورایی، میدان هفت‌تیر را به میعادگاهی برای عاشقان اباعبدالله... بدل کرده‌است. همزمان جمعی از هنرمندان دست به قلم شدند و تمام توان هنری خود را به کار گرفتند تا سهمی در این مجلس بزرگ عزای عزیز فاطمه (ع) داشته باشند. این هنرمندان در خیمه‌های عاشورایی گرد هم آمده‌اند و برای برپایی مراسم عزای حضرت سیدالشهدا (ع) با هنرمندی خود فعالیت می‌کنند. پرچم‌های کوچک و بزرگ مزین شده به «یا اباعبدالله...الحسین» و ندای مظلومیت «هل من ناصر ینصرنی» بهترین خلق خدا در روز عاشورا در این میعادگاه خودنمایی می‌کند.

نمای کلی از فرهنگ ایرانی

این خیمه‌گاه که به همت سازمان زیباسازی شهر تهران و همزمان با چهارمین روز محرم ۱۴۴۵ با حضور مدیرانی شهری افتتاح شد. این شب‌ها میزبان عاشقان حسینی است، رضا صیادی مدیرعامل سازمان زیباسازی درباره خیمه هنرهای عاشورایی

زنده و هنرمندان را برای انجام این کار دور هم جمع کردیم. صیادی یادآوری کرد: همچنین کتل دوزی، بارچه دوزی و بارچه نویسی (خطاطی روی پارچه) را به عنوان یکی از سنت‌هایی که در عاشورا نقش داشته با کمک هنرمندان خطاط زیر خیمه هفت تیر با پارچه‌های سیاه انجام می‌دهیم. کارهای آئینه‌کاری مجسمه ذوالجناح، اسب امام حسین (ع) (به معنای صاحب دو بال و پر) در حال انجام است که دوبال دارد. این مقام مسئول سازمان زیباسازی اضافه کرد: هرشب زیر این خیمه مراسم روضه و مداحی برگزار می‌شود و نقالان، واقعه کربلا را توضیح می‌دهند. دمام‌زنی، سنج‌زنی و یک‌سری سرودهای کودک و نوجوان را در اجرای برنامه‌ها گنجانده‌ایم. همچنین از اول مرداد بعد از نماز مغرب و عشاء زیر این خیمه تعزیه اجرای می‌شود. ما بپایه‌ها بر این گذاشتیم که خیمه هفت تیر به عنوان جایگاه هنرهای عاشورایی باشد و مردم را با فرهنگ عاشورا بیشتر آشنا کند.

صیادی خاطرنشان کرد: قرار است این خیمه در طول ماه‌های محرم و صفر هم میزبان مردم باشد و مصداق کامل یک تکیه است که در آن پرده خوانی، تعزیه خوانی، سنج‌زنی و دمام‌زنی برقرار است. به عبارتی، علاقه‌مندان می‌توانند همه آثار عاشورایی را که در این چند قرن در فرهنگ ایرانی وجود داشته و نسل به نسل منتقل شده، در این مکان ببینند. او با بیان این‌که دلیل خاصی برای انتخاب

گفت: این خیمه بزرگ در طول ماه محرم و صفر میزبان مردم شریف تهران است و تلاش می‌شود با برگزاری برنامه‌های متنوعی مانند: اجرای سرود، تعزیه، پرده خوانی، شعرخوانی و مجلس روضه، پذیرای شهروندان باشیم.

مدیرعامل سازمان زیباسازی شهرداری تهران به جام‌چم گفت: امسال از هنرهای مختلفی که در عاشورا نقش داشتند و از هنرمندانی که ایده‌های عاشورایی داشتند، استفاده شد. یکی از این هنرها مربوط به خیمه میدان هفت تیر است که در معرض دید مردم قرار گرفته‌است. این خیمه بزرگ‌ترین خیمه عاشورایی میدان هفت‌تیر و کل تهران بوده که شکل آن نیز شبیه طرح بزدی و مخروطی است.

او ادامه داد: یک‌سری نشانه‌های حجمی برای روزهای محرم ساخته شده که هنرمندان متخصص در حال کار روی آنها هستند. یکی از این نشانه‌ها برگرفته از مرغ علامت دسته‌های عزاداری است که جزو شناخته‌شده‌ترین نشانه‌ها در تاریخ عاشوراست. یکی از مرغ‌های علم به ارتفاع پنج متر از جنس فایبرگلاس ساخته شده و یکی از هنرمندان نیز روی آن کار انجام می‌دهد تا تکمیل شود. همچنین تیغه‌های مختلف علامتی که در سطح شهر وجود دارد را هنرمندان با انگارگری و تصویرگری مزین کردند. صیادی افزود: کالیگرافی، نقاشی قهوه‌خانه‌ای درباره واقعه کربلا، نقاشیخط و خوشنویسی از جمله هنرهایی است که در این خیمه به کار رفته؛ یعنی تمام هنرهای آئینی موجود در فرهنگ شیعه را

نمایشگاه

راز فریاد مصطفی راغب شنیدنی شد

نمایشگاه «راز فریاد» به کارگردانی سیدجلال اشکذری و با صدای مصطفی راغب با حال و هوای ماه محرم رونمایی شد. قطعه موسیقی این نمایشگاه با شعری از محمد مهدی سیار، تنظیم موسیقی فرید سعادت‌مند برای بخش در روزهای محرم تولید شده‌است. نمایشگاه «راز فریاد» در حوزه هنری استان یزد با حمایت مرکز تولیدات کوتاه سوره تهیه شده‌است. محمد مهدی سیار پیش از این در همکاری با سازمان سینمایی سوره، ترانه موسیقی تیتراژ پایانی فیلم سینمایی «هناس» و سریال «سوران» را سروده بود.

برگزاری رویداد «محرم در آینه آیین‌ها»

رویداد «محرم در آینه آیین‌ها» با مروری بر مرثیه‌خوانی و مرثیه‌سرایی و آیین‌های محفلی محرم با حضور پژوهشگران موسیقی، شعر و گردشگری برگزار می‌شود. این رویداد که تمرکز خود را بر محورهای «سیر تحول مرثیه‌خوانی و مرثیه‌سرایی در ایران»، «محرم و گردشگری آیینی» و «آیین‌های محرم در محافل و مجالس تهران» قرار داده از ساعت ۱۰ تا ۱۲ فردا در سالن همایش‌های دانشگاه علم و فرهنگ و از سوی پارک ملی علوم و فناوری‌های نرم و صنایع فرهنگی برگزار می‌شود. این رویداد در ابعاد مختلف، ظرفیت لازم را برای معرفی واقعه بزرگ تاریخی کربلا دارد. در مجموعه ظرفیت‌های فرهنگی، اعتقادی و اجتماعی رویداد محرم در آینه آیین‌ها، بحث هنر و ارتباط آیین‌های هنری این ابررویداد می‌تواند مورد توجه قرار گیرد. همچنین از زاویه دیگر هنر، این اتفاق مهم تاریخی می‌تواند قابل شناسایی هرچه بیشتر و عرضه آن به نسل حاضر باشد، از این رو سخنرانان در این رویداد از زوایایی مختلف به این موضوع مهم خواهند پرداخت. حضور اصحاب فرهنگ و هنر و استادان و دانشجویان در این رویداد آزاد است.

«تاریخ سیدالشهدا (ع)» در تکیه کتاب

مراسم معرفی و بررسی کتاب «تاریخ سیدالشهدا (ع)» در چهارمین نشست از سلسله نشست‌های فرهنگی خانه کتاب و ادبیات ایران با عنوان «تکیه کتاب» از ساعت ۱۰ امروز برگزار می‌شود. کتاب تاریخ سیدالشهدا (ع) تألیف آیت‌الله...

صفایی حائری شامل عناوین خواندنی و معتبر در مورد سر پنهان شدن فضایل اهل بیت، ولادت و نسب امام حسین، خبر دادن خدا و پیامبر و امیرالمؤمنین از شهادت امام حسین، رضایت پیغمبر و فاطمه به شهادت امام حسین، علت کمی روایت از امام حسین، لزوم وجود خلیفه در هر عصر و... است. اسماعیل منصوری لاریجانی، سید مجید پورطباطبایی، عباس صفائی حائری و سعید طاووسی مسرور در این برنامه حضور دارند. علاقه‌مندان به حضور در مراسم معرفی و بررسی کتاب تاریخ سیدالشهدا (ع) می‌توانند در زمان مقرر به سرای اهل قلم خانه کتاب و ادبیات ایران به نشانی خیابان انقلاب اسلامی، خیابان شهید برادران مظفر جنوبی، کوچه خواجه نصیر، پلاک ۲، طبقه همکف مراجعه کنند.

